

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

**KADINLARIN HER TÜRLÜ ŞİDDET VE AYRIMCILIĞA MARUZ
KALMALARININ ÖNLENEREK BU ALANDAKİ MEVCUT
DÜZENLEMELERİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ VE ALINMASI
GEREKEN EK TEDBİRLERİN BELİRLENMESİ AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

(10/696, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835)

İSTANBUL ÇALIŞMA ZİYARETİ TUTANAKLARI

-----0-----

11 Şubat 2025 Salı

-----0-----

- İstanbul Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü Çalışma Ziyareti ve Yerinde İncelemeler
- Anadolu Adliyesi Çalışma Ziyareti ve Yerinde İncelemeler

11 Şubat 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 12.00

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)

SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

KÂTİP: Zuhai KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

(İstanbul Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü)

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜZÜN - Sayın vekillerim, değerli misafirler; Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsüne hepiniz hoş geldiniz.

Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlenmelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanımız Sayın Hulki Cevizoğlu'nu açılış konuşmalarını yapmak üzere sahneye davet ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Alkışlarınız için çok teşekkürler sevgili vekil arkadaşlarım. Bunu bir gelenek hâline getirirsek inşallah, Ankara'da Meclisteki toplantılarda...

Değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarım, kıymetli katılımcılar ve basınımızın değerli temsilcileri; İstanbul çalışma ziyaretimizin 2'nci günündeyiz. Bugünkü ilk toplantımızı açıyoruz, 2'nci toplantımızı az sonra Kartal Anadolu Adliyesinde gerçekleştireceğiz. 13 Komisyon üyemizle birlikte İstanbul'da çalışma ziyaretini sürdürüyoruz. Komisyonumuzun araştırma alanına yönelik olarak gerçekleştiriyoruz bu çalışma ziyaretlerini.

Bugün, şu an itibarıyla Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsündeyiz. Çalışma ziyaretine eşlik etmek üzere Enstitü Müdürü Sayın Çiğdem Yıldız ve Enstitü Müdür Yardımcısı Sayın Filiz Tüzün burada bulunuyor. Konukseverlikleri için, verdikleri bilgiler ve az sonra vereceği bilgiler için çok teşekkür ediyoruz.

Şimdi Enstitü Müdür Yardımcısı Filiz Tüzün'den kadınların sosyal ve ekonomik yaşama katılımlarını destekleyen enstitü çalışmalarına ilişkin kısa bir tanıtım ve sunum dinleyeceğiz. Arkasından, enstitü bünyesinde yer alan atölyelere -ki az önce Sayın Müdiremiz kısmen bahsetti- yerinde incelemelerde bulunacağız. Şimdiden hepsine teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜZÜN - Sizleri enstitümüzün kısa bir videosuyla baş başa bırakıyorum.

(Video gösterimi yapıldı)

(Alkışlar)

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜZÜN - Türkiye Cumhuriyeti'nin mesleki ve teknik eleman ihtiyacının artmasıyla 1945-1946 öğretim yılında ilk kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüsü açılmıştır. Olgunlaşma enstitüleri Osmanlı Devleti'nin kız sanayi mektepleriyle Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda etkin biçimde varlığını sürdüren kız enstitüleriyle aynı çizgide yer alan eğitim kurumları olarak değerlendirilebilir. Olgunlaşma enstitülerinin kurulmasındaki en önemli neden, kız enstitülerini bitiren öğrencilerin akademik, mesleki anlamda devam edecekleri yükseköğretim kurumuna olan ihtiyaçtır.

Bu vesileyle, 1989 yılında müstakil eğitim kurumu olarak Sabancı Kız Teknik Olgunlaşma Enstitüsü adıyla hizmet vermeye başlayan enstitümüz 2012 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı olarak İstanbul Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü adını almıştır. Enstitümüz, Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü kültürel zenginliklerimizi oluşturan geleneksel sanatlarımızı, zanaatlarımızı, giyim kuşam kültürümüzü ve Türk mutfak kültürünü araştıran, asıllarını koruyarak arşivleyen ve güncel yorumlarla gelecek kuşaklara aktaran bir eğitim kurumudur. Enstitümüz araştırma, geliştirme, tasarım, üretim ve pazarlama süreçlerini gerçekleştirerek ulusal ve uluslararası alanda kültürel mirasımızın tanıtımını hedeflemektedir.

Enstitümüz 3 ana bölümden oluşmaktadır: Araştırma ve Geliştirme Bölümü, Tasarım ve Üretim Bölümü, Tanıtım ve Pazarlama Bölümü. Tasarım ve Üretim Bölümünde sunumdan sonra gezeceğimiz atölyelerimiz mevcuttur; cilt sanatı atölyesi, el nakışı atölyesi, el sanatları atölyesi, kuyumculuk atölyesi, makine nakışı atölyesi, tasarım üretim atölyesi, giyim üretim atölyesi, seramik atölyesi ve Türk mutfak sanatları atölyesi mevcuttur. Tablomuzdan da göreceğiniz gibi, atölyelerimizde toplam 104 usta öğreticimiz çalışmaktadır; bunların 90'ı kadındır, 14'ü de erkektir.

Enstitümüz bünyesinde kişilere belirli bir meslek veya iş alanında gerekli olan teknik ve pratik becerilerin kazandırılması ya da var olan becerilerinin geliştirilmesi maksadıyla kurslar da verilmektedir. Bu kurslarımızda da yine 307 kadın ve 2 erkek kursiyerimiz mevcuttur.

Enstitümüz yetiştirdiği öğrencileri, mezunları ve kursiyerleri sektördeki önemli firmalara istihdam etmesi için yönlendirmenin yanında aynı zamanda kendi hüviyetinde de istihdam etmektedir. Enstitümüzün ana binamızı dışında diğer bir yerleşkesi Sabancı Moda Akademisindedir, Üsküdar Bağlarbaşı'nda yer almaktadır. 2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı'nda Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde açılan ve alanında ilk ve tek resmî kurum olan Olgunlaşma Enstitüleri Moda Akademisi geleneksel Türk giyim kültürüne ait unsurları çağın modasıyla harmanlayıp disiplinlerarası bir anlayışla yorumlayabilecek ve aynı zamanda estetik değerlere sahip modacılar ve terziler yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Bu yerleşkemizde eğitim kurslarının yanında aynı zamanda atölye çalışmaları, kurs faaliyetleri verilmektedir.

Yine, diğer bir yerleşkemiz Sabancı Türk Mutfak Sanat Atölyesinin 2022 yılında İstanbul Beylerbeyi Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü tarafından Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde kurulan Türk Mutfak Sanatları Atölyesi dünyaya miras lezzetler bırakma vizyonu gereğince, köklü bir geçmişe sahip olan Türk mutfaklarını ulusal ve uluslararası alanda tanıtmayı amaçlamaktadır.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI İLKAY BELİBAĞLI - Enstitümüz bünyesinde kurulan Taşınabilir Kültür Varlıkları Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarımız 2018 yılında kurulmuştur. Enstitümüzün vizyonu gereği geçmişi geleceğe aktarma konusunda ülkemize gerçekten çok büyük hizmet vermektedir. Hava Kuvvetleri, Deniz Kuvvetleri, Kültür Bakanlığının eserlerinin restorasyonu ve konservasyonu kurumumuzda gerçekleştirilmektedir bilfiil. Daha çok tekstil konusunda uzmanlık alanımız, restoratörlerimiz ve konservatörlerimiz hizmet vermektedir.

Müzemiz 18, 19 ve 20'inci yüzyıla ait etnografik tekstil ve değişik kullanılan mutfak eşyalarından oluşmaktadır. Enstitümüz müzesinde bindallılar, kahve puşideleri, üç etekler bulunmaktadır. Enstitü müzemiz hibe yoluyla oluşmuştur, hibelerde de sayımız gün geçtikçe artmaktadır.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜZÜN -

Diğer bir yerleşkemiz, Göztepe TCDD Kültür ve Sanat Merkezidir, burada da yine aynı şekilde kurslarımız, atölye çalışmalarımız yer almaktadır.

Sabancı Olgunlaşma Enstitüsü otuz beş yıldır kültür envanterine yeni tasarımlar kazandırmak, müzede yer alacak ve yeni nesillere geleneklerimiz hakkında ışık tutacak ürünler üretmek için çalışmaktadır. Burada el emeğiyle geleneksel sanatları, kültürü, tarihî değerleri yaşatma amacıyla yürütülen projeler enstitünün zaman içinde bu konularda tercih edilen bir yer olmasına yol açmaktadır.

Devam eden projelerimiz: Türkiye Dokuma Atlası Projesi, Puşide Projesi, Osmanlı Saray Kumaşları Projesi, Olgunlaşma Enstitüleri Kurumsal Kapasitesini Geliştirme Projesi, 35. Yıl Giysi Koleksiyonu Projesi, Türk Dünyası Sofra Mirası Projesi, Eser-i İstanbul: İstanbul Porselenleri Projesi ve Türk Bilginleri Kitre Bebek Koleksiyonu Projesi.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI İLKAY BELİBAĞLI - Enstitümüzün bir önemli projesi de Türkiye Dokuma Atlası Projesi'dir. Cumhurbaşkanlığımız himayesinde yürüttüğümüz projemiz, kaybolmaya yüz tutan geleneksel dokuma kültürümüzün korunarak yaşatılması ve zengin kültürel birikimin gelecek nesillere aktarılmasını amaçlamaktadır. 2019 yılında akademik araştırma çalışmalarıyla başlatılan projemiz 2021 yılında lansmanıya taşındırılmıştır. "Saray kumaşları" ve "Anadolu dokumaları" alt başlıklarından oluşan projemizde 151 adet geleneksel dokuma envantere kaydedilmiştir. Şu anda bu projemizin bir başka safhası da yeni eklemeler yapılarak projemizi tamamlamaktır.

Bir diğer güzel projemiz de Puşide Projesi'dir. 2016 yılından itibaren yürütmekteyiz bu projemizi, Hanımefendi'nin himayesinde gerçekleştiriyoruz. Hanedan mensuplarına ait türbelerdeki türbe örtülerini yeniliyoruz. Bunların adı "puşide" puşide Farsça "örtü" demek. Şu ana kadar 100 civarı puşide eserin replikasını yaparak türbelere örttük. Bunlardan en önemlileri; Sultan Ahmet Türbesi, Hatice Turhan Valide Sultan Türbesi, Yavuz Sultan Selim Türbesi olmak üzere. Aynı zamanda, bu proje kapsamında restorasyona ihtiyacı olan puşidelerin de restorasyonunu kurumumuz da yapmaktayız.

Osmanlı Saray Kumaşları Projesi de yine çok önemli projelerimizden bir tanesi. Topkapı Sarayındaki çalışmalarımızda sanat tarihçileri araştırma ekibimizin hazırladığı çok güzel örneklerin kurumumuzda bilfiil replikalarını üreterek Hanım Sultanlar Projemizi hazırladık.

Bir başka projemiz, Olgunlaşma Enstitüleri Kurumsal Kapasitesini Geliştirme Projesi; bu tüm olgunlaşma enstitülerini kapsayan bir proje. Bununla ilgili de BOHÇA mağazamızın açılışı yapıldı yine Hanımefendi tarafından. Şu an hem Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde hem de Galataport'ta BOHÇA mağazamız bulunmaktadır.

Giysi koleksiyonumuz... Bu sene bizim 35'inci yılımız buna özel bir koleksiyon hazırlıyoruz, bütün atölyelerimiz harıl harıl bu konuda çalışıyorlar, inşallah, sizleri de defilemizde görmek isteriz.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜZÜN - Türk Dünyası Sofra Mirası Projesi, bu da yeni ve çok anlamlı bir proje, yeni imzaladık protokolümüzü Yunus Emre Enstitüsüyle birlikte. Somut olmayan kültürel miras olarak değerlendirilen millî yemeklerimizin son yıllarda gastrodiplomasideki artan etkisi göz önüne alınarak Türk dünyasıyla ortak kültürel ve tarihî birikimi artırmak, iletişimi güçlendirmek ve Türk yemek kültürünün tanıtılmasını sağlamak amaçlanmaktadır bu projemizde.

Eser-i İstanbul: İstanbul Porselenleri Projesi. Türk porselencililiğinin tarihinin gelişimini artırmak, tanıtmak, yeni tasarımlarla yorumlayarak bu konudaki bilinirliği artırmak amacıyla Osmanlı Devleti'nde yerli porselen üretiminin en önemli temsilcisi sayılan "Eser-i İstanbul" damgalı porselenlerin malzeme ve teknik, biçim ve form, ebat ve süsleme özellikleri esas alınarak fabrikada üretilmiş orijinal tabaklar, kapaklı sahanlar, tatlı hokkaları, testiler, kapaklı şişeler, fincan takımları ve çaydanlıklardan bir kısmının yeniden üretilmesinin sağlanması yeni ve özgün tasarımların yapılarak İstanbul porselenlerinin üretim, sergi ve yayın gibi faaliyetlerle tanıtılması hedeflenmektedir.

Türk Bilginleri Kitre Bebek Koleksiyonu Projesi, Türklerin bilim dünyasına sunduğu katkısı anmak, yeni nesillerin bu bilim insanlarını öğrenmelerine ve farklı bilim dallarına ilgi duymaları yanında geleneksel kitre bebek yapımının tanıtılmasını sağlamak amacıyla yürütülen çalışma kapsamında Türklerin tarihsel süreçte bilim dünyasına sunduğu katkılar ve buluşları, Farabi'den Aziz Sancar'a önemli bilim insanlarının yer aldığı 15 adet kitre bebek kompozisyonuyla tasvir edilecek proje, sergi ve katalog gibi çiktılarla tanıtılacaktır.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI İLKAY BELİBAĞLI - Tamamlanan projelerimiz... Şu ana kadar Kurumumuzun yaptığı çok güzel projeler var. Mesela, şurada gördüğünüz Esmâ-i Hüsnâ Proje'miz şu an Çamlıca Camisi'nin müze girişinde sergilenmektedir; 99 esmanın seramik ve hatla birleşmiş bir üslubudur.

Hanım Sultanlar Projesi'yle hanım sultanların kıyafetlerinin tamamının tasarımları burada yapıldı ve şu gördüğünüz salonda güzel bir şekilde sergilenmiştir. Ayrıca, Üsküdar Belediyesiyle ortak yaptığımız Hanım Sultanlar Müze'miz vardır orada 36 padişah ve eşlerinin kitre bebekleriyle orijinaline en yakın kıyafetlerinin hazırlandığı bir müzemiz mevcuttur.

Bunun dışında, gördüğünüz üzere birçok kurumla birçok alanda projeler yapılmıştır.

Yine, bunlar giysi koleksiyonlarımıza örnekler, gördüğünüz üzere, kuruluşumuzdan itibaren belli temalarda yaptığımız projelerimizden birer örnek koyduk sizler için.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI FİLİZ TÜZÜN - Sosyal medya hesaplarımız, bizleri takip ederseniz çok mutlu oluruz.

İSTANBUL BEYLERBEYİ SABANCI OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜR YARDIMCISI İLKAY BELİBAĞLI - Bir şey söylemek istiyorum: Bütün bu projelerimizde mevzu kadın istihdamı olduğu için özellikle belirtmek istiyorum, mesela, Puşide Projesi'nde sadece bizim okulumuzda değil Türkiye'deki 15 olgunlaşma enstitüsünde 200'e yakın usta öğreticimiz istihdam edilmektedir. O kadınların hepsi bu konuda maddi olarak kendilerini çok iyi hissediyorlar, bunu burada belirtmek isterim.

Teşekkür ederim.

(Alkışlar)

Kapanma Saati:12.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.49

BAŞKAN: Mustafa Hulki CEVİZOĞLU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Asuman ERDOĞAN (Ankara)

SÖZCÜ: Müşerref Pervin Tuba DURGUT (İstanbul)

KÂTİP: Zuhal KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş)

----- 0 -----

(İstanbul Anadolu Adliyesi)

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kadınların her türlü şiddet ve ayrımcılığa maruz kalmalarının önlenerek bu alandaki mevcut düzenlemelerin gözden geçirilmesi ve alınması gereken ek tedbirlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonumuzun il dışındaki ikinci gün yerinde inceleme, çalışma toplantısını açıyorum.

Bilindiği gibi, dün ve bugün İstanbul'da konuyla ilgili alandaki çalışmaları yerinde inceleme amacımız vardı, bunu gerçekleştirdik. Şu anda da Kartal'da Anadolu Adliyesi binasında bulunuyoruz. Az önce İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı Sayın Zafer Koç'u ziyaret ettik. Şimdi de bu şu andaki toplantı salonumuzda Başsavcı Vekilimiz Sayın Başak Eryılmaz ve Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürü Sayın Eren Dedekli bulunuyor. Kendilerinden kısa bir sunum alacağız. Sayın Dedekli hazır, "On dakikada özetleyebilirim." dedi ama amaca, maksada, anlamaya uygun süre sizin, mümkün olduğu kadar kısa, illa on dakika gerekmiyor.

Az önce, yine, Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlüğünde ve adli görüşme odalarında yerinde bir incelemede bulunduk hep birlikte, bütün vekil arkadaşlarımızla ve uzman arkadaşlarımızla. Görüşme odalarını gördük, çocuklarla yapılan görüşme odalarını ve diğer imkânları, fiziki imkânları, alınan psikolojik tedbirleri yerinde inceledik. Şimdiden çok teşekkür ediyoruz Sayın Başsavcımıza ve Başsavcı Vekilimize.

Buyurun Sayın Dedekli.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Başkanım, müsaadeniz olursa öncelikle ben kısa bir giriş yapmak istiyorum.

Sayın Başkanım, değerli vekillerimiz ve kıymetli konuklarımız; öncelikle, hepinize tekrar hoş geldiniz demek istiyorum.

Malumunuz olduğu üzere, klasik muhakeme hukuku, ceza muhakemesi hukuku şüphelinin, sanığın haklarını korumaya yönelik geniş bir anlayışa sahipti, bu konuda çok korumacı bir anlayışa sahip, hâlâ da öyle ama gelişen ve değişen koşullar içerisinde sanığın haklarının karşısında mağdur haklarının da yer alması, bulunması ve gözetilmesi gerektiği anlayışı doğdu. Bu anlayışın getirmiş olduğu bir uygulama olarak gerek uluslararası düzlemde gerekse yurt içinde mağdur haklarını koruyan, onların adli süreçlerde örselenmesini engelleyen bazı tedbirlerin alınması yoluna gidildi. Hepimiz burada bunu incelemek için bulunuyoruz zannediyorum. Ben, ziyaretiniz ve incelemeniz için tekrar çok teşekkür ediyorum, değerli katılımlarınız için.

Ben sözü Sayın Eren Dedekli'ye bırakıyorum, size merkezimizin çalışmalarıyla ilgili somut ve bazen de istatistiki bilgiler verecek.

Teşekkür ediyorum.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim ve kıymetli katılımcılar; tekrardan hoş geldiniz demek istiyorum. Sayın Valim, tekrardan hoş geldiniz demek istiyorum.

İsmim Eren Dedekli, İstanbul Anadolu Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürüyüm; ayrıca, birazdan değineceğim Müdürlüğümüzün alt birimi olan Kırılgan Grup Destek Büromuzun da klinik psikoloğu olarak görev almaktayım.

Sunumuma başlamadan önce Müdürlüğümüzün tanıtımıyla alakalı iki kısa video var, onları paylaşmak istiyorum sizlerle. (Video gösterimi yapıldı)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Bunlar kamu spotu olarak yayınlanıyor mu televizyonda, hiç rastlamadım.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Evet, yayınlanıyor.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Aslında bilmeyebilirsiniz, bununla ilgili bilgi vereyim size. Tütünle ilgili doksana dakika yayın mecburiyeti yasası var, aynı şey kadına şiddetle ilgili de geçerli. Aslında burada şiddet mağdurları kapsamına girdiği için kullanılabilir, çok daha fazla insana ulaşması gereken bir durum mağdurların haklarını öğrenmesi açısından. Doksana dakika bedava yayın hakkı var.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Bunu sizinle konuşalım isterseniz...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Doksana dakika bedava yayın hakkı var.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Zorunlu yayın değil mi?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Evet, zorunlu yayın yani sadece medya alım ödemediğiniz için bedava dedim ama...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Şiddeti önlemeye yönelik yayın mı? Yani şiddet sonrası hakları da bilgilendirmeye ilişkin...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - "Kadına şiddetle mücadele kapsamı" dediği için bunu kapsar bence.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Kapsar mı?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Kesinlikle.

Otuz dakikası "prime time" olmak üzere...

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Ama ben hiç rastlamıyorum.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Sigaraya rastlıyorsanız değil mi?

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Evet.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Çünkü ben takip ediyorum o kamu spotlarını, çok şey yapıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Eren Bey, buyurun.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Müdürlükleri 6 büro şeklinde çalışıyor: Bilgilendirme ve yönlendirme bürosu, hukuk yargılaması destek bürosu, ceza yargılaması destek bürosu, kırılğan grup destek bürosu, adli yardım hizmetleri bürosu ve çocuk teslimi görüşme bürosu. Bilgilendirme ve yönlendirme büromuzda vatandaş bize istediği her konuda başvuru yapabiliyor. Biz vatandaşın ihtiyacını tespit ediyoruz. İkamet ettiği ilçede hangi kurum o ihtiyacı karşılayabiliyorsa o kurumlar hakkında bilgilendirme ve yönlendirme yapıyoruz. Burada görevli 3 kâtip arkadaşımız var, bunlar şiddet mağduru kadınlarla ön görüşme yapıyorlar, ön değerlendirme formu dolduruyorlar ve sonrasında da bireysel değerlendirme için kırılğan grup destek bürosuna yönlendiriyorlar. Kırılğan grup destek büromuzda da psikolog, pedagog ve sosyal hizmet uzmanı arkadaşlardan oluşuyor. Burada yapılan bireysel değerlendirme sonucunda kırılğan gruba dâhil olduğu düşünülen şiddet mağduru kadınların iş ve işlemleri yürütülüyor. Bunlara adli destek planları hazırlanarak psikososyal destek uygulanıyor adli süreç boyunca. Adli süreçte etkin desteğe ihtiyaç duyan mağdurlara yönelik vaka yönetimimiz var, bu şu anlama geliyor: Adli sürecin başından sonuna kadar mağdurla ilgili sadece tek bir uzman görevli oluyor, tüm iş ve işlemlerini tek bir kişi tarafından takip edildiği bir sistem. Adli görüşme -az önce gezdiğimiz- odaları da kırılğan grup destek büromuzun bir alt birimi olarak çalışıyor. Ceza yargılaması destek büromuzda da yine psikolog, pedagog ve sosyal hizmet uzmanı arkadaşlardan oluşan bir ekip çalışıyor. Burada sıklıkla suça sürüklenen çocuklarla ilgili sosyal inceleme raporları düzenleniyor. Şiddet mağduru kadınlar ya da 18 yaş altı çocuklarda da yine sosyal inceleme raporları düzenleniyor ve mahkemelerin talepleri hâlinde de ifadenin alımları esnasında arkadaşlar ifade alımlarına eşlik ediyorlar. Burada ifadeye eşlik etmekten kasıt mağdurla ön görüşme yaparak öncesinde duruşmaya hazırlamak, duruşma esnasında da ifadesini daha sağlıklı bir şekilde verebilmesine imkân sağlamak amacıyla yapılıyor. Sosyal inceleme raporları düzenlenebiliyor mahkemelerin ve savcılıkların talepleri hâlinde. Suça sürüklenen çocuklarla ilgili suça iten sebepler, anlaşılmayan ne tür tedbirler alınırsa çocuğun suçtan uzaklaştırılabileceği yönünde yine sosyal inceleme raporları düzenleniyor ve mahkemenin takdirine sunuluyor. Hukuk yargılaması destek bürosu... Bu büroda sıklıkla aile mahkemelerinden gelen iş ve işlemlerle ilgili sosyal inceleme raporları düzenleniyor; velayet, şahsi ilişki, boşanma, evlilik sorunları ve benzeri konularda sosyal inceleme raporları düzenleniyor. Ayrıca, tanık olarak dinlenecek tarafların velayeti altındaki çocukların da ifadeleri yine bizim uzman arkadaşlarımız tarafından yapılıyor ve yine, öncesinde çocuğu duruşmaya hazırlıyor, duruşma esnasında daha sağlıklı bir şekilde ifade vermesini, beyan vermesini sağlıyor; gerekiyorsa mahkemenin ya da savcılığın talebi hâlinde de mesleki görüşünü bildiriyor mahkemeye.

Adli Yardım Hizmetleri Büromuzda zabıt kâtipleri görev alıyor. Adli yardıma ihtiyaç duyan, bu hizmete başvurabilmeleri için gerekli olan -UYAP üzerinden bizlerin temin edemediği- tüm evraklar bizler tarafından temin ediliyor ve adli mercilere yönlendiriliyor. Barolarla da adli yardım bürolarıyla da eşgüdüm hâlinde çalışıyoruz.

Çocuk teslimi ve çocuk...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Oraya gelmeden, Sayın Müdürüm, müsaadenizle oradaki farkı anlatacağım.

Diğer bütün diğer bütün bürolarımızda psikologlar çalışıyordu. Adli yardım bürosunda -dikkatimizi çekmek isterim- zabıt kâtipleri çalışıyor. Adli süreçlerin işleyişine daha vakıf oldukları için yani o büronun hizmetinin gereği o olduğu için daha verimli bir sonuç aldıklarından biz orada zabıt kâtiplerini görevlendiriyoruz. Diğer kısımlar daha psikososyal çalışmaları gerektirdiği için... Ona dikkatinizi çekmek istedim.

Lütfen devam ediniz.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Çocuk Teslimi ve Çocukla Kişisel İlişki İşlemleri Bürosu... Mahkemeler tarafından verilen çocuk teslimi ve çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin ilan ve tedbir kararlarını yerine getirilmesine yönelik iş ve işlemler bu bürolarımızda gerçekleşiyor. Bununla alakalı çocuk teslim işlemlerinde biz 11 ilçeden sorumluyuz Anadolu yakasında; 11 ilçede şu anda 13 teslim merkezimiz bulunuyor. Teslim merkezlerinin belirlenmesi gerekiyordu, bunlar en az 3 odadan oluşan, 1'i tamamıyla çocuk için düzenlenmiş olan, diğeri gerektiğinde taraflarla görüşme yapılabilecek 1 oda, 1 de bekleme alanından oluşan en az 3 odalı bir yer tesis edilmesi gerekiyordu bizlere; bunlar da kaymakamlıklar ve belediyeler üzerinden yürütülüyor şu anda. Burada işlem şu şekilde yürüyor...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Kısa bir bilgi verebilirim.

Mahkeme kararlarından ilamların icrası genel itibarıyla icra daireleri eliyle yapılıyor. Çocuğa ilişkin velayet değişikliği ve kişisel ilişki kararları da mahkeme ilamı olduğu için icra daireleri vasıtasıyla yapılıyordu. Bu konuyla ilgili çok yoğun eleştiriler vardı, çok iptidai bir yöntem olduğu hepimizin kabulüydü. Yeni yasamızda, yeni düzenimizde bu konu, bu yetki icralardan alınarak adli destek ve mağdur hatları merkezlerimize devredildi ve kanun net bir şekilde bu teslim işleminin adliye içerisinde herhangi bir yerde yapılmaması gerektiğini hükmetti. Bu nedenle her bir ilçede teslim yoğunluğuyla uygun sayıda olmak üzere yer belirliyoruz. Genellikle, örneğin anaokulları ile kreşleri tercih edebiliyoruz, teslimlerin büyük bir kısmı hafta sonu gerçekleştiği için, çocukla kişisel ilişki kurulması boşanan ailelerin, babanın veya annenin -velayet sahibi hangisindeyse- çocuğuyla görüşmesi diğer tarafın rıza göstermemesi hâlinde burada oluyor. Genelde kreşleri tercih ediyoruz, bazı sosyal alanlar, müsaitse belediyelerimizin bazı kurs merkezleri olabiliyor; hangi ilçemiz, hangi kurumumuzda, belediyeler, kaymakamlıklar... Gençlik Sporun bazen tesislerini kullanabiliyoruz. Bütün ilçelerimizde var şu anda. Çocuk teslimiyle ilgili süreçlerde de zaten herkes hangi ilçeden, nereden teslim edeceği konusunda buradan da bilgilendiriliyor, buradan da bir dosya numarası alıyor; bu şekilde, yeni düzen bu. Çocuklar adliyeyi hiç görmeden annesinden babasına veyahut babasından annesine teslim ediliyor yani kişisel ilişkisi sağlanıyor.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Sayın Savcım, bir şey söyleyeyim, şimdi, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının çok olumlu hizmetleri var, bunlar çok değerli ve insan odaklı yenilikler ve çalışmalar ama ... bunlardan haberdar değil ve özellikle Adalet Bakanlığının, İçişleri Bakanlığının hizmetlerine karşı yetersiz olduğu gerekçesiyle birikmiş bir öfke var.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Şimdi, Sayın Hocam, İçişleri adına konuşmak benim görevim değil ama biz çok klasik usul yetiştirilmiş hâkimler, savcılar olduğumuz için, mesleğe başladık "Her soruya cevap vermeyin, hâkimler, savcılar kararlarıyla konuşur." hani, ayinesi iştir kişinin.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Tabii, tabii.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - "Siz kararınızla konuşursunuz, her olaya müdahil olmayın, polemiklerde taraf olmayın." Şimdi, bu bir muhalefete, iltifata tabii kılmak da bizim zihnimizdeki... Reklamımızı yapmıyormuşuz, ben öyle anladım.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Yapmanız lazım çünkü adalet hizmetleriyle ilgili kamuoyunun algısı çok önemli yani adaletin yerine gelmesi kadar vatandaşın adalet olduğuna da kanaatinin olması çok önemli. Biz yardımcı olalım çünkü hizmeti üretenlere karşı büyük bir adaletsizlik.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Çocuğu annesinden ya da babasından... Kime teslim edilecekse onun olduğu yere...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Velayet annede, baba hafta sonu çocuğunu görecektir, anne göstermiyorsa evvelden icra memuru, heyet, işte bir bilirkişi, bir araç tutuluyordu bunların tamamının masrafı da çocuğunu görmek isteyen babaya yükletiliyordu. Baba geliyor, onlarla gidiyor kapıya bazen anne zorluk çıkarıyor, teslim etmiyor çocukları, ağlıyor böyle bir dramatik bir teslim sahnesi oluyor. Bazen de anne eski eşini birtakım masraflara sokmak düşüncesiyle çocukları hazırlamış, "Alın." diyordu, kapıdan teslim, kapıya geri getirmek vardı. Şimdi anne çocuğunu alıyor teslim merkezine geliyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Masraflar kimden?

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Devletten.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Çok önemli bir şey, çok çok önemli bir şey.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Burada gerçekten bir kamuoyu da oluşmuştu o dönemde. İl dışından başka bir ile çocuğunu görmek için babanın çok ciddi bir masraf yapması gerekiyordu. Şimdi anne çocuğu alıyor, teslim merkezine getiriyor -tabii "teslim et" ihbarına uyan anneden bahsediyoruz- teslim merkezinden babaya bizim psikoloğumuz eşliğinde teslim ediliyor; işte, çocuk gitmek istemezse, ağlarsa onunla ilgili görüşmeler yapılıyor babaya teslimi sağlıyor, kişisel ilişkinin bitiminde, pazar günü öğlen diyelim ki bu sefer baba aynı merkeze geliyor tersi yapılıyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Farklı şehirlerdeyse götürüyor musunuz?

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Velayet adresi, biz götürmüyoruz başka şehre, baba gelecek.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Birisi Ankara'da, birisi İstanbul'da...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Baba gelecek...

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Tam anlayamadım.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Çocuğun ikamet ettiği il hangisiyle oradaki müdürlük görevli. Çocuk Erzurum'da oturuyorsa baba İstanbul'da da olsa bize yaptığı başvuruyu biz Erzurum'a talimat yoluyla gönderiyoruz orada işlem yürüyor yani baba Erzurum'a gitmek durumunda.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Yani velayet neredeyse orada o zaman.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Peki, bir ihtilaf yoksa annenin evinden de alabilir baba değil mi?

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Bu zaten ihtilafı durum için Sayın Hocam, ihtilaf yoksa her zaman tabii ki.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Başkanım, son olarak da adli görüşme odalarımızdan az önce yerinde inceleme yaptığınız yerlerle alakalı bilgi vermek istiyorum.

Burada da yine sıklıkla şiddet mağduru kadınlarla ilgili görüşmeler yapılıyor. Öncesinde ön görüşme yapılarak bekleme odasında, sonrasında görüşme odasına geçiliyor orada ifadesi alınıyor. Gözlem odası da yine savcılarımızın ve SEGBİS sisteminin olmadığı, mahkemelerimizin gelip katılım sağladığı yerler. Olumlu geri dönüşler oluyor, bunlarla alakalı geri bildirim fonları da alıyoruz biz aslında Başkanım. Bunları da Başkanlığımıza yıllık...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Vakalarla alakalı Bakanlığın sayısal verisi var mı yıllık ya da aylık?

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Aylık 300 teslimimiz oluyor sanırım değil mi Sayın Müdürüm.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Her yıl birinci ve üçüncü cumartesi günleri...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Ayda kaç teslim yapıyoruz, teslim ve kişisel ilişki?

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - 534.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - İstanbul'da mı sadece?

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Anadolu yakasında. Biz bütün Anadolu yakasının tek ağır ceza merkezimiz Sayın Vekilim. Mesela karşıda alacağınız sayılar çok farklı olur, orada birden fazla ağır ceza merkezi var.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Bu aylık, bir dahaki ay gene aynı işler.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Şimdi, şöyle, mahkeme kararı ilama göre. Velayet kimde kalacak? Anne ya da babada. Bu sefer velayeti almayan kişinin çocukla ilişkisi yani yaz tatilinde ne olacak, sömestr tatilinde ne olacak? Öyle mi Sayın Hocam.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Mal paylaşımı gibi bu da ayrıntılı olarak yazılıyor.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Evet, net olarak yazıyor.

Sayın Hocam, zaten taraflar arasında ihtilaf yoksa oradaki kararda ne yazarsa yazsın zaten anlayış çerçevesinde... Ama ihtilaf olunca tabii polis zorla alıyordu; çok kötü yani.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Şimdi, bu 534 her ay yani bir ay 534 öteki ay 1.500 filan değil.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Değil.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Adli çocuk görüşme merkezlerinde yaptığımız iş ve işlemlerin istatistiği bu şekilde Başkanım. 78 çocuk teslimi yapılmış, burada velayet değişikliği ya da mahkemece belirlenen bir velayet olmuş, diğer taraftan alıp velayeti verilen kişiye teslim etmişiz. 456 kişisel dosya sayımız var, hafta sonları anneden alıp babaya verdiğimiz ya da babadan alıp anneye verdiğimiz işlemler. Bu işlemler sonucunda toplamda 5.229 işlem yapmışız ve toplam dosya sayımız da şu anda 534.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - 534 ihtilafı çiftimiz var yani.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Bu 2024 yılı için.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Kaç çift var, kaç aile var mesela?

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Onu bilemeyiz bize sadece ihtilafı geliniyor.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Siz onu şöyle bilebilirsiniz, herhangi birisi gibi istatistiklere bakarak; işte, Türkiye'deki hane sayısı belli, aile sayısı belli Kartal'daki...

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Yani onu aile mahkemelerinin velayet ile kişisel kararları da tam manasıyla sayı vermez çünkü farklı bir ilde boşanır, burada bir adresi vardır, burada teslim gerçekleşiyordur.

BAŞKAN MUSTAFA HULKİ CEVİZOĞLU - Yüksek bir oran değil galiba bu.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Değil.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - 534 ihtilafı vaka... İhtilafsız vakalarla birlikte oranına bakınca yani boşanmış çiftlerdeki oranına bakacağız bunun.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Normal ama ya.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) - Başkanım, şeyi merak ettim, çalışan görevli personelimiz, psikoloğumuz meslek içi eğitimden geçiyorlar mı? Asıl iş yükü onlarda.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Elbette.

Zaten şöyle, Adalet Bakanlığının Eğitim Daire Başkanlığı mı Sayın Hakimim...

TETKİK HÂKİMİ MELEK ARSLAN - Başkanım, mağdur bir kadın geldiğinde kendisine haklarını nasıl hatırlatacağız, nasıl davranacağız, yaklaşımımız ona nasıl olacak, ihtiyaç duyduğu hizmetleri ona nasıl yönlendireceğiz? Hem Başkanlığımız adına eğitim veriyoruz. Bu eğitimlerin çıktıları olarak hazırladığımız modülleri de adli destek müdürlüklerimize ilettik. Arkadaşlarımız bu modüllerden faydalıyorlar, eğitim modüllerinden. Ayrıca, dönem dönem yine Adalet Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığının hem müdürlerimize hem müdür yardımcılarımıza yönelik eğitimleri düzenli olarak yapıyor.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Kıymetli Komisyon üyelerimiz beş dakika içinde toplantıyı nihayete erdirmek durumundayız.

Siz lütfen sunumuzu toparlayın sonra da vekillerimiz soru-cevap fırsatı bulsunlar.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Son slaytımız da buydu zaten Sayın Vekilim.

Bilgilendirme, yönlendirme sayımız geçen yıl itibarıyla 635, hukuk mahkemelerinde düzenlenen sosyal inceleme raporlarımız, velayet, şahsi ilişki, boşanma ve benzeri konularda 9.762, hukuk mahkemelerinde çocuğun tanık olarak dinlendiği dosyalardaki 162 dosyada görevlendirilmişiz, ceza mahkemelerinde suça sürüklenen çocuklarla ilgili 1.964 sosyal inceleme raporu düzenlenmiş, yine mağdurlarla ilgili ceza bürolarımızda 1.163 mağdur ifadesine uzman arkadaşlarımız eşlik etmiş, toplamda da geçen yıl, 2024 yılı boyunca 13.051 dosyanın müdürlüğümüz tarafından işlemi yapılmış.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Teşekkür ederiz.

Şimdi soru alabiliriz.

KLİNİK PSİKOLOG EGE EBRAR ÖNÜR - Süreç adli yargıya intikal ederken ki sorgu kısmında genellikle çocuklar, suça sürüklenen ve mağdur çocuklar, daha sonrasında da istismar mağduru kadınlar çok fazla aslında aynı süreci tekrar tekrar anlatmak mecburiyetinde kalabiliyorlar. Onların mağduriyetini engelleyebilmek adına bir sistem kurulması öngörülüyor mu?

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Şu anda mevcut sistem bunu ne kadar karşılıyor bunu ilk öğrenebiliriz ve bu konuda bir ihtiyaç ve açık varsa o zaman mesele bize dönüyor.

ANADOLU ADLİYESİ BAŞSAVCI VEKİLİ BAŞAK ERYILMAZ - Mevcut sistemde mağdurların, şiddet mağduru kadın ve çocukların süreçlerde örselenmek yönündeki şikayetlerini gelende -şahsi gözlemim olarak bunu belirtmek istiyorum, yanlış anlaşılmasın- haklarının farkında olmamaları ya da adli süreçlerle ilgili yeterince bilgili olmamalarından kaynaklanıyor açıkçası yani yanlış bir yere başvuruyorsa önce sorununu anlatıyor, muhatabı da diyor ki "Bize değil, şuraya gitmeniz gerekiyor." Bu nedenle birden fazla kez anlatması benim özlemlerim kapsamında buna dayanıyor olabilir. O yüzden aslında doğrudan nereden net adli hizmeti alacağını mağdurların bilmesi gerekiyor. Bunun için de bence öncelikle bir avukattın hukuki danışmanlığından faydalanma alışkanlığını yerleştirmemiz gerekiyor.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ama mağdurun avukat tutmaya gücü olmayabilir ya da o bilinçle olmayabilir.

Biraz evvel aslında kamu spotunda anlattığınız ilk adrese giderlerse doğru bir hizmet alabilirler gibi algılıyorum. Dolayısıyla o kamu spotunun yaygınlaşması için uğraşalım.

TETKİK HÂKİMİ MELEK ARSLAN - Şimdi adli görüşme odalarının oluşturulmasının temel sebeplerin de bir tanesi de bu ikincil örselenmenin önüne geçilmesi, bir uzman eşliğinde ifade ve beyan işlemlerinin gerçekleştirilmesi. Bu doğrultuda yapılan, bu amaçla yapılan çalışmalar kapsamında adli görüşme odaları oluşturuldu ve Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 236'ncı maddesinin ikinci fıkrasında der ki: "İşlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş çocuk veya mağdur, bu suça ilişkin soruşturma veya kovuşturma da tanık olarak bir defa dinlenebilir. Maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu hâller saklıdır." Yani biz kırılğan gruba mensup olduğunu değerlendirdiğimiz, işte kadına yönelik şiddet suçu mağduru açısından kadın, cinsel istismar suçu

mağduru çocuk gibi ya da suç işlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş olan diğer kişileri engelli, işte yaşlı, mülteciyi adli görüşme odalarında örselememek için.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Mesela, böyle bir istismara uğramış ya da işte örselenmiş kadın ve çocuğun gitmek için aklına ilk gelen yer -mesela benim de- karakol olur. Bir randevuya ihtiyacı yoktu, hemen çat kapı gidebilir, adli görüşme odasında böyle bir şey şansı var mı? İlk istasyonda ancak yönlendirilebilir doğru mu?

TETKİK HÂKİMİ MELEK ARSLAN - Şimdi, Başkanım şöyle olur: Tabii, yönlendirme olacaktır. Cumhuriyet savcılarımız ya da hâkimlerimiz eğer kişinin adli görüşme odasında ifadesi alınması gerektiğini değerlendiriyorlarsa o kişileri kaygı düzeyi yüksekse...

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ama işte, süreç uzun, bir şekilde prosedür...

TETKİK HÂKİMİ MELEK ARSLAN - Evet, şimdi kollukta da çocuk amirliği ve kadın şiddet büroları var. Aslında uzmanlaşmış birimlerimiz var. Dün mesela ŞÖNİM ziyareti yaptık, ŞÖNİM uzmanlaşmış bir birim kolluğun da çocuk kısım amirliği var, işte kadın şiddet büroları var, aynı şekilde adliyelerimiz de var.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çocuk mahkemelerimiz devam ediyor değil mi?

TETKİK HÂKİMİ MELEK ARSLAN - Var. Çocuk mahkemelerimiz var, 6284 sayılı Kanun kapsamında tedbir mahkemelerimiz var. Ayrıca, aile içi şiddet ve kadına yönelik şiddet suçlarının soruşturma işlemlerini yürütmek üzere adliyelerde aile içi şiddet soruşturma büroları var. 81 ilde bu bürolarımız aktif şekilde faaliyet gösteriyor ve bu bürolarda ki savcıların iş bölümleri de kendi uzmanlık alanları dikkate alarak sık değiştirilmiyor. Biz 154/2 sayılı Genelge'mizde bu hususa dikkat çekmiştik Adalet Bakanlığı olarak, dedik ki: Bu soruşturma bürolarında görev yapan cumhuriyet savcılarımızın ihtisaslaşmasının sağlanması amacıyla sık görev yeri değişikliği, iş bölümü değişiklik yapılmaması, ondan önceki genelgemizde de bu büroların yaygınlaştırılmasına dikkat çekmiştik. Esasında yapılan tüm bu çalışmalar, kişilerin, şiddet mağduru kişilerin tekrar tekrar aynı şeylere, işlemlere maruz kalınmasını önlemek için.

Bir diğer husus da biz Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığımız, 2021 yılında Mağdura Yaklaşım Kılavuzu çıkarttık. Çocuk mağdura nasıl yaklaşılır, şiddet mağduru kadına nasıl yaklaşılır, engelli bir mağdura nasıl yaklaşılır tüm hususları bu alanda görev yapan kamu görevlilerine ilettik. Bu kılavuzdan da faydalanılabiliyor. Galiba soru bu yöneydi değil mi? İkincil travmaların, ikincil mağduriyetlerin önüne geçmek için. Adli görüşme odaları uygulaması da tam da bu yüzden var. Kaygı düzeyi yüksek mağdurun kaygı düzeyini uzman arkadaşlarımız görüşme öncesi düşürecekler, şüpheli veya sanıkla tekrar işte duruşma salonunda yüz yüze gelmeyecekler, etkilenmeyecekler, ifadelerini kendilerini rahat hissedebilecekleri -özel ortamlar diyoruz biz adli görüşme odalarına- onların anlayabileceği şekilde, çocuğun zihinsel gelişimine uygun şekilde, yaşına uygun şekilde uzman arkadaşlarımız uzmanlık alanlarını kullanarak onlara soru yöneltiyorlar asla bir hâkim ya da cumhuriyet savcımız orada dinlenen kişinin ifade beyan işlemlerinde doğrudan soru yöneltmiyor.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok teşekkür ederiz.

Serap Hocam, son bir dakikayı size ayırıp sonra hızlıca kalkıyoruz inşallah.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Sizin bahsettiğiniz bu başvuru sahibinin tahammülsüzlüğünü önlemek için mesela bir adli yardım hattı kurulsa telefonla orada sorsa çünkü vatandaş hastaneye gidince...

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Çok güzel bir öneri. Bunu raporumuzda ve öneriler kısmında...

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) - Başvuru sahipleri içinde bulundukları psikoloji sebebiyle tahammülsüz olabiliyorlar. Bir adli yardım hattı kurulsa orada mağdur, başvuru sahibi her kimse kısaca sorununu dile getirirse ve nereden başlayacağı ona bildirilse belki hem tahammülsüzlük hem kırılganlık daha önlenmiş olabilir diye düşündüm.

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Bence de. Bunu biz raporumuza mutlaka koyup işlerlik kazandırmak için elimizden geneli yapalım TBMM olarak.

ADLİ DESTEK VE MAĞDUR HİZMETLERİ MÜDÜRÜ EREN DEDEKLİ - Bununla alakalı şöyle bir çalışma yapıyoruz, broşürler bastırıp ilgili kurumlara gönderiyoruz, billboardlara...

OTURUM BAŞKANI MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT - Ama bir hattın olup da bunun yaygınlaşması güzel bir uygulama olabilir, çok da pratik olur.

Çok çok teşekkür ediyoruz Sayın Savcım, Sayın Valim, Sayın Müdürüm.

Komisyon toplantısını kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.25